D • N
17/4 1949

Utrikesfrågor i demokratin

Endast ett fåtal vetenskapliga undersökningar har publicerats rörande den faktiska behandlingen av utrikesfrågor i demokratiska stater. Beträffande några länder har konstaterats att dessa frågor väcker ringa intresse hos väljarna och även står i periferin av representationens arbete. Hur än de statsrättsliga bestämmelserna om avslutande av traktater och parlamentarisk kontroll är formulerade, tenderar utrikespolitiken på många håll att nästan uteslutande bli en regeringens angelägenhet.

Ett nyligen utgivet arbete om den franska utrikesdebatten mellan världskrigen (John Howard, Parliament and foreign policy in France) ger i huvudsak samma bild av läget i den tredje republiken. Trots att parlamentskontrollen var starkt utvecklad, att interpellationsdebatter i utrikesfrågor är jämförelsevis vanliga i Frankrike och att den behandlade perioden utmärktes av talrika och viktiga internationella avgöranden under fransk medverkan, kommer Howard till slutsatsen att såväl väljarkåren som parlamentet i det hela ägnade dessa frågor vida mindre uppmärksamhet än inrikespolitiska spörsmål. Han betonar "det sällsynta i stora opinionsströmningar, både i parlamentet och bland folket, när det gäller utrikesfrågor". Sådana strömningar "framträder blott när utrikesfrågorna har direkta konsekvenser för de inre problemen". Parlamentsledamöterna är främst intresserade av de åsikter som gör sig gällande bland valmännen i vederbörande valkretsar, och detta förhållande är sannolikt "det huvudsakliga skälet till den brist på intresse för utrikesfrågor som normalt är karaktäristisk för franskt parlamentariskt liv".

Man behöver inte stanna vid dagens strider för att fastslå att dessa formuleringar, än mera tillspetsade, är tillämpliga på svenska förhållanden. Den svenska statsledningens båda stora utrikespolitiska aktioner under mellankrigsperioden är goda exempel. Omkring år 1920 ville regeringen förmå Nationernas förbund att ge Åland till Sverige; riksdagen och huvudparten av pressen följde tjänstvilligt direktiven, och stundom fördes rent av ett krigiskt språk mot det nyss frigjorda Finland. Det talades många och vältaliga ord om det svenska folkets enhälliga önskan att vinna återförening med Åland — efter misslyckandet blev det uppenbart att både riksdag och folk spelat rena statistroller och att knappast någon opinion, värd detta namn, förelåg i frågan. År 1939 gällde det att på en gång ta avstånd från den kollektiva säkerhetsorganisation som möjligen kunnat avstyra krig och att genom ett förbund med Finland till Ålands försvar ge lika obestämda som ödesdigra utfästelser — även nu fick riksdagen vara med som talkör och svenska folket som tyst massa i bakgrunden, men varken inom riksdagen eller folket fanns någon opinion, och talet om enhällighet möjliggjordes just genom bristen på åsikter.

Som orsak till detta läge framhäves ofta — så i viss mån även av Howard — regeringens speciella sakkunskap. I utrikesfrågor kan inte alla fakta göras tillgängliga för allmänheten, blott statsledningen har tillgång till fullständiga upplysningar och låter dem i lämplig dosering sippra ut bland de grupper vilkas understöd det är nödvändigt att vinna. Denna tankegång är utan tvivel i en del fall avgörande: i vissa situationer är regeringens monopolställning i fråga om information reellt betydelsefull. Men i många andra fall, och särskilt då det gäller principiellt viktiga beslut, är sekretessen ett värn för tomheten, utrikesledningen en sfinx utan gåta. Även på den punkten utgör de nyssnämnda svenska aktionerna goda exempel. Man trodde 1920 respektive 1939 att Palmstierna respektive Sandler satt inne med viktiga hemligheter; nu vet man att de inte gjorde det, att de tvärtom begagnade de illusioner som fanns om deras särskilda insikter till ett farligt och självrådigt spel. Det är mänskligt att så handla, men i längden borde folk tröttna på att låta lura sig av utrikesministrars diskret djupsinniga miner.

Det har visserligen också påståtts, så av en framskjuten svensk diplomat under kriget, att själva sysslandet med utrikesfrågor ger en kompetens inför vilken riksdag och folk bör böja sig — i efterhand kan de ju, skriver denne resonör, reagera om det går galet. Den tanken, gammal som gatan, innebär ett negerande av all demokrati; enligt den tanken skall generalerna bestämma om försvaret, företagarna om arbetstiden och professorerna i statskunskap utarbeta landets grundlagar.

Den väsentliga orsaken till utrikesfrågornas särställning ligger uppenbarligen på ett annat plan. Politiken sköts av partier, och partier är i en demokrati nästan genomgående inriktade på inrikespolitiska spörsmål: dels därför att dessa normalt mest direkt berör väljarna, dels därför att utrikespolitiken måste anpassas efter det skiftande internationella läget och alltså — särskilt i små stater med principiellt passiv hållning — inte lämpar sig som grundval för organisationer på lång sikt. Med detta följer att partierna, även då utrikesfrågor tränger i förgrunden, är obenägna att ta upp dem till diskussion — de känner härvid samma naturliga irritation som medlemmarna i en bridgeklubb inför förslaget att klubben en tid framåt skall ägna sig åt schackspel eller tennis. Den behagligaste utvägen är att komma fram till en mer eller mindre fiktiv enighet under regeringens ledning; då kommer man ifrån allt det obehag som inträngligen utrikespolitik hotar med och får i lugn och ro fortsätta med knivkastningen kring de inre problemen.

I samtiden, då även ett så pass avskilt och från yttre aspirationer fritt folk som det svenska gång efter annan ställs inför utrikespolitiska avgöranden, är denna inställning farlig både för demokratin och för landet. Ty då det gäller är likväl utrikespolitiken för folket och nära nog för varje enskild människa viktigare än allt annat. Alla på upplysning och opinionsbildning inriktade organ och organisationer borde därför känna det som en plikt att bidra till att demokratin även på detta område blir vital. Hos oss är så inte fallet. Regeringen och partiledningarna undviker debatt eller verkar rent av i nedtystningens tjänst, radion, som tar upp rader av sekundära frågor, har inte ägnat en timme åt debatt om svensk utrikespolitik, folkbildningsarbetet har i stort sett försummat hela detta ämne. Att läget är likartat i vissa andra demokratier är sannerligen intet skäl mot en förbättring i Sverige.

"Fredskonferenser"

Att segla under falsk flagg har varit ett av kommunisternas viktigaste knep när det gällt att värva sympatisörer ur andra läger. I samma mån som kommunismens verkliga innebörd blivit allt tydligare har också behovet av camouflage blivit alltmer trängande. Ett omtyckt camouflagetrick har bestått i att utlysa s. k. internationella kultur- och fredskonferenser. Dessas verksamhet har främst gått ut på att rikta hätska angrepp mot de västliga demokratiernas sammanslutningssträvanden och ansträngningar för att konsolidera freden, vilka betecknats som "krigshets".

Numera har dessa konferensers karaktär i stort sett kommit att genomskådas. I den mån någon svävar i okunnighet om det verkliga syftet torde denna okunnighet i regel vara mer eller mindre medveten. De kommunistdirigerade världskonferenserna har sålunda blivit ett av de s. k. medresenärernas mest omtyckta mål. Någon gång tycks det dock alltjämt vara möjligt att utnyttja ordet fred i vilseledande syfte.

Den 20 april öppnas i Paris en internationell världsfredskonferens på initiativ av den "Internationella samarbetskommitté av kulturarbetare för fredens försvar" som bildades efter en liknande konferens i fjol i Wroclaw (f. d. Breslau) i Polen. På senaste tiden har i Sovjetunionen och dess vasallstater fattats otaliga resolutioner där den stundande Pariskonferensen prisats som ett världshistoriskt evenemang. Enligt ungerska radion kommer sålunda denna konferens att ge uttryck åt folkens verkliga vilja, medan de västeuropeiska regeringarna betecknas som marionetter.

Till denna konferens har också anmälts ett antal svenska delegater, varjämte bildats en svensk initiativkommitté. Bland delegater och kommitterade finner man till stor del personer om vilka det redan är känt att de sympatiserar med Sovjetunionens strävanden, bl. a. representanter för "Kvinnornas demokratiska världsförbund", som numera helt går Stalins ärenden. En annan kommitterad är den socialdemokratiske riksdagsmannen Georg Branting, som än en gång funnit lämpligt att framträda som medresenär till kommunisterna.

I en del fall frågar man sig emellertid i vilken utsträckning vederbörande vetat vad de i själva verket givit sig in på. Sålunda har de svenska kvinnorna funnit lämpligt att skicka ett par observatörer till Paris, bl. a. fru Elsa Cedergren. Härvidlag är det givetvis konferensens föregivna syfte som varit bestämmande. Det bör då påpekas att var och en som i någon form deltar i den s. k. fredskonferensen i Paris uteslutande gör den kommunistiska propagandan en tjänst. Med fred har denna konferens inte mer än namnet gemensamt.

PRESSGRANNAR

Utrikespolitik och försvarsavvägning hör givetvis samman, även om sambandet inte är fullt så enkelt som Stockholms-Tidningen (fp) vill göra gällande. Dess utgångspunkter är att vi skall vara västorienterat alliansfria och därför vänta oss hjälp västerifrån, men inte förrän avsevärd tid gått efter ett eventuellt angrepp från öster, samt att denna sena hjälp framför allt skall bestå av flyg:

Härav följer att för att med någon utsikt till framgång kunna föra en uppehållande strid måste Sverige vara berett att längst klara sig med egna trupper, medan flyg och annan "maskinell" hjälp lättare kan fås i tid. Vikten av att vi har en stark armé är också självklar, då landet i det tänkta krigsfallet skall försvaras mot en landmakt, som huvudsakligen litar till sin armé.

Den nuvarande sammansättningen av den svenska krigsmakten synes i stort sett väl lämpad för uppgiften att föra en sådan uppehållande strid. Men nu vill man förändra denna sammansättning, varvid man inte inskränker sig till en utbyggnad av det otillräckliga jaktflyget, vilket är riktigt och nödvändigt. Utan man vill samtidigt väsentligt försvaga armén, och somliga går t. o. m. så långt, att de vill avskaffa dess "dominans" och låta flyget spela huvudrollen.

Enligt den citerade tidningen skulle de organ som önskar förberedd och alltså tidigare hjälp västerifrån "egendomligt nog" vara särskilt ivriga att försvaga armén. Eftersom Dagens Nyheter torde ha rätt att tala för dessa organ, må det först ännu en gång slås fast att kravet på "elitarmé" med mindre men rörligare och bättre beväpnade förband än de nuvarande avser en förstärkning av den krigsmässiga slagkraften. Vidare behöver det tydligen fortfarande framhållas att en aldrig så slagkraftig svensk armé (liksom flottan) blir föga användbar inför den överlägsenhet i luften som också en på det tantmilitära specialiserad stormakt besitter, om vi inte själva har tillräckligt flygskydd. Slutligen tillkommer perspektivet av inledande terroraktioner, mot vilka armén (och flottan) är skäligen maktlösa. Vare sig västmaktshjälp finns förberedd eller icke vid ett krigsfall öst, är det flyget och eventuella raketvapen som har uppgiften att skapa en viss handlingsfrihet för andra vapengrenar. Drömmen om igelkotten, förskansad i skogarna, bör överges redan därför att det taggiga djuret inte kommer fram till sin skans utan skydd från luften.

Opinionen om västsamverkan eller neutralitet är alls inte stabil, snarare bör man säga att en omvärdering av ståndpunkterna pågår, skriver Västerbottens-Kuriren (fp) i sin kommentar till Gallupredovisningen i förra veckan:

Folkmeningen är avsevärt mera "västorienterad" än vad regeringen, partiledningarna och den överväldigande riksdagsmajoriteten visat sig vara. Och detta trots att inte bara de tongivande politiska kretsarna utan också den övervägande delen av pressen inom alla partier slutit upp på neutralitetslinjen. Ett synnerligen märkligt förhållande, som visar att folkmeningen stundom går sin egen väg relativt oberoende av vad den mera officiella opinionsbildningen förkunnar.

Så som Gallup redovisat folkstämningarna, så kan knappast tvekan råda om att svenska folket skulle liksom det danska mycket lätt gå över till att stödja landets anslutning till Atlantpakten — ifall regeringen skulle besluta sig för att släppa neutraliteten och välja en sådan kurs.

Det finns ett antal principiella isolationister inom socialdemokratin och bondeförbundet. Övriga demokratiskt inriktade svenskar kan förmodas vara tillgängliga för utvecklingens lärdomar.

Den nya kommunindelningen har nu fastställts av regeringen för hallänningarnas del — gotlänningar och blekingar har fått sitt besked tidigare. Vid det senaste beslutet avvek inrikesministern från kammarkollegiets förslag i en viktig punkt: inkorporeringen av städernas omgivningar inskränktes väsentligt. Tidningen Halland (h) kommenterar:

Det är uppenbart att vi här ha att göra med ett principbeslut av stor räckvidd. Man måste nog ge regeringen rätt i att avstå från så schematisk gränsdragning mellan stad och land som kammarkollegiums förslag i stort sett innebar.

Låt oss ta ett konkret exempel och välja striden Halmstad—Söndrum. Det är uppenbart att det är av betydelse att Halmstad får möjlighet till kontroll över vissa delar av Söndrum, men det är å andra sidan uppenbart att ett införlivande på en gång av hela Söndrum måste sätta den inkorporerade landskommunen i ett dåligt läge inom den sålunda förstorade staden. Halmstad har inga möjligheter att intressera sig för en hel landskommun och skulle få bygga ut sin kommunala apparat till sådan storlek att inkorporeringen i grund och botten bleve dyrbar också för staden. Lägg därtill att befolkningen i den inkorporerade landskommunen finge en ytterst obetydlig representation i stadsfullmäktige, vore enbart det anledning nog till ett grundmurat missnöje.

Övertygande skäl, där dock en synpunkt blivit utelämnad. Behovet av samordning mellan befolkningscentra och omnejden växer oavbrutet när det gäller planering för bebyggelse, hygieniska anordningar, trafik och fritidsområden. När regeringen nu synes ha bestämt sig för att inte låta detta behov bli avgörande vid den stora omregleringen av landsbygdskommunerna, måste den i stället sätta in kraft på effektivisering av regionplaneringen.

Israels president om sitt liv

CHAIM WEIZMANN: Trial and Error. Harper Brothers. Pris $ 4.50.

DEN SJÄLVBIOGRAFI som Israels förste president nyss utgivit är en fascinerande bok. Det finns många memoarer som ger djupare analyser och många självporträtt med mera subtila drag. Men det är svårt att finna ett motstycke till denna klara bild av en aktiv, passionerat övertygad, trots alla slitningar harmonisk människa och en så ärlig och inträngande skildring av ett liv ägnat kampen för en idé. Vad man kan kalla skrytproblemet i memoarlitteraturen har Weizmann löst på ett lysande sätt — eller riktigare, det tycks ha löst sig självt, därför att han aldrig eller sällan varit medveten om det. Ingen, eller nästan ingen, falsk anspråkslöshet, ingen smygande självbelåtenhet bakom ett buskage av självkritik och syndabekännelser — och inte heller, det faller av sig självt, den öppna förhävelse som med lugn naturlighet ställer det egna jaget i förgrunden och i förakt för andra finner en piedestal för detta jag. Sina medhjälpare eller motståndare karaktäriserar och kritiserar Weizmann med en ivrig öppenhet, som kanske inte alltid utesluter ett mått av diskretion och diplomati, men som tystar varje tvivel om att han i det väsentliga skulle vara ärlig. Boken blir gripande därför att det är en märklig och nobel människa som talar fritt. Han kan göra det därför att han helt är identifierad med en idé, sionismens idé.

CHAIM WEIZMANN.

Weizmann föddes år 1874 i en liten stad i Vitryssland inom det område där judarna under tsartiden fritt fick bosätta sig. Hans far var företagare i smått, avverkade och sålde timmer. Den torftiga miljön hindrar inte att man i Weizmanns minnesanteckningar, liksom i många andra judiska skrifter, får intrycket av ett egendomligt stilla och lyckligt familjeliv, av människor som kryper samman för att få trygghet mot mörkret och skräcken utanför. Av olika skäl blev det möjligt för den unge Weizmann att gå igenom gymnasiet i Pinsk och att bedriva naturvetenskapliga, främst kemiska, studier i Berlin och Genève. Redan under studenttiden blev Weizmann ivrig anhängare av den sionistiska rörelsen och delade sin tid mellan studier och agitation. År 1904 flyttade han till Manchester, gifte sig med en rysk judinna och försörjde sig som universitetslärare och industrikemist. Han släppte aldrig det sionistiska arbetet, och efter omkring ett årtionde blev detta huvudsaken. Weizmann blev ett slags yrkespolitiker, han förhandlade som sionisternas representant med den engelska regeringen, Nationernas förbund och sedan Förenta nationerna, besökte Palestina för att organisera och uppmuntra, USA för att samla pengar och göra propaganda för sionismen — hans liv bestod, som han skriver, under årtionden i "patrulltjänst mellan Jerusalem och San Francisco". På hösten 1947 ansåg han sig ha avslutat sina memoarer; några månader senare valdes han till den nyskapade republiken Israels förste president, och i en efterskrift från augusti 1948 har han kort berört de händelser som ledde till detta.

För Weizmann har aldrig sionismen varit ett problem. Han kan betecknas som natursionist. Då Herzls teoretiska motivering för sionismen publicerades år 1896 hörde Weizmann till dem som gladdes, men inte därför att han i denna lära såg något nytt, utan därför att den uttryckte vad han alltid känt som något självfallet och ofrånkomligt. Judarna är ett folk som lever i förskingringen, men en gång skall de samlas i Sion som fri nation — det var för Weizmann mer än en profetia, det var den verklighet i vilken han levde, den verklighet som gjorde det möjligt att leva. Man märker därför hos Weizmann en viss irritation inför Herzls förkunnelse; om en karolin hört Heidenstam utlägga att man måste leva och dö för Sverige, hade han måhända känt något liknande. Det blir platt att motivera kärleken och dess offervilja.

Det är detta självklara, detta "på andra sidan all diskussion", i Weizmanns sionism som ger den dess storhet och dess begränsning — den begränsning som ligger i oförmågan att förstå andra. Weizmann har under mer än femtio år stridit inte bara med engelska, amerikanska, franska, italienska och arabiska politiker, utan också, och kanske främst, mot sina egna. Han strider mot dem som tror på assimilationen — den tron blir för Weizmann förhatlig, inte främst därför att han finner den ohållbar, därför att han anser judarnas uppgående i en annan nation omöjligt, utan därför att själva viljan till assimilation visar bristande nationell känsla, bristande judendom. Mot dem som i den religiösa gemenskapen sett det enda väsentliga och som därför varit villiga att finna en fristad för judarna var som helst, i Sydamerika eller i Uganda — ty Palestina är judarnas land, nu lika väl som för två tusen år sedan. Mot de socialistiska revolutionärerna, som i sionismen lika väl som i all annan nationalism sett ett övervunnet stadium — ty nationalismen kan övervinnas först sedan den tillfredsställts i en värld av likaberättigade nationer. Mot de oroliga och ivriga som begärt en lösning och en total lösning genast — en nation som i årtusenden drömt om sin befrielse har, trots alla olyckor, kraft att vänta och att mogna under sin väntan.

Denna konkreta och starka tro, som i en lysande intelligens funnit ett redskap, aldrig en oroande och hämmande medtävlare, har varit en av sionismens stora kraftkällor. För en svensk är det naturligt att gång efter annan tänka på Branting; man finner hos Weizmann samma naivitet, samma oanfrätta hängivenhet i förening med den förmåga att vädja och övertyga på ett "lägre" plan som kallas politisk klokhet. Man finner också samma reservationsfria humanism. Weizmann förkastar inte blott terrorismen, utan hela den listiga attityd som tar avstånd från terrorismen, men samtidigt är beredd att med skicklig taktik utnyttja dess konsekvenser.

Vad som här sagts ger en alltför ensidig bild av Weizmanns memoarer. De består till större delen av rent faktiska redogörelser av det allra största intresse för kännedomen om samtida politik. Teckningarna av de många ledande statsmän som Weizmann kommit i beröring med hör till bokens mest omedelbart fängslande partier. Då arbetet, vilket väl är givet, översätts till svenska bör några smärre minnesfel i de rent historiska partierna rättas; så t. ex. är det uppenbart att vissa uppgifter som påstås gälla situationen efter Hitlers totala ockupation av Tjeckoslovakien i själva verket hänför sig till Münchenepisoden.

Mycket i Weizmanns förkunnelse kan diskuteras och kritiseras. Men då han slutar med orden "om något som jag sagt skulle förmå läsaren att se med mera förståelse och sympati på de tidigare kapitlen i vår historia, skulle jag känna mig rikt belönad", så bör han vara förvissad om att han vunnit sitt syfte. Boken borde läsas inte blott av alla judar och av alla dem som har intresse för modern politik, utan av var och en som har kvar en känsla för tro och lidelse.

Herbert Tingsten

Uniformskjol med två veck

Civilförsvarets nya uniformer.

Civilförsvarets nya uniform kan också användas som sportdräkt, om man tar bort tjänstebeteckningen från högra ficklocket. Det blir en blågrå kavaj utan axelklaffar, enkelknäppt med fyra knappar, skärp, två påsydda bröstfickor och två bälgfickor samt sprund i ryggen. Byxor eller kjol är i beige diagonal, byxorna utan slag, kjolen — i modern längd — med ett långt, djupt motveck både fram och bak. Till uniformen hör beigefärgad skjorta med klarblå slips.

Arbetarprotest mot terrorländer

Sveriges arbetares centralorganisations centralkommitté har vid sitt årsmöte, som började på lördagen, antagit ett protestuttalande mot den terror som utövas i en rad av Europas länder, speciellt emot det blodsvälde som just nu utövas i Spanien, Bulgarien, Grekland och Portugal.

I Bulgarien råder samma förhållanden. Där härskar bolsjevismen med sin terror, som är minst lika grym som i Spanien. All frihetskänsla söker bolsjevikerna slå ner med brutala åtgärder. Masshäktningar, inspärrande i koncentrationsläger och blodsdomar hör till ordningen för dagen. I Grekland pågår massavrättningar på löpande band av motståndare till det fascistiska system som upprättats där. Utan att ett enda ögonblick solidarisera oss med de bolsjevikiska syften som rebellarmén i Grekland kämpar för uttalar vi dock vår bestämda protest mot de ohyggliga blodsdomar som varje vecka fälls i det fascistiska Grekland med de demokratiska stormakternas goda minne, säger centralkommittén, som allvarligt manar alla arbetare att överallt resa en mäktig opinionsrörelse mot terrorväldet, var det än förekommer. Låt oss inte längre stillatigande åse hur friheten undertrycks och hur massor av människor förföljs inom de totalitära staterna.

Skåne i bild

Brunnby kyrka. Foto Frans Malmros.

"Att Skåne är lite mer än slätt och sävlighet får väl anses bekant vid det här laget", skrev visserligen på sin tid en gammal stockholmsk poet, men för att skingra den fåkunnighet som till äventyrs finns kvar bland "kväner och samojeder" har *Frans Malmros* satt i vår hand ett bildverk, *Detta är Skåne* (Skånska bildverk, 80 kr.). Naturligtvis har upplysning om kära hemdomäner inte varit enda skälet. Frans Malmros, en av landets skickligaste fotoamatörer, har helt enkelt inte kunnat bärga sig förrän han fått ge detta utlopp för sina fotografiska ambitioner. Man är honom tacksam för att han gjort allvar av en gammal föresats och genomfört den på detta fullödiga sätt. Esselte har gjort all rättvisa åt det rika och förstklassiga materialet. Med en nyans- och detaljrikedom som ej lämnar något övrigt att önska stiger de skånska landskapsbilderna, strängt sovrade och målmedvetet redigerade, fram så levande och fulltoniga att man med ens smittas av fotografens varma känsla för sin bygd. Det finns ingen slentrian i bildsynen på detta Skåne. Nog finns där både den karaktäristiska slätten "med sju fots mylla" och stubbpilar i rad, men där står som motvikt även det "okända" Skåne, skogsbygdernas och bergåsarnas, torvmossarnas och urbergets.

En helt samstämd ledsagare till framgången har Frans Malmros haft i Skåneskalden *Gabriel Jönsson*, som dels i förordet, dels i bildtexterna låtit sin landskapskärlek blomma ut till ett både lyriskt och sakligt ackompanjemang.

Den fotografiskt intresserade lägger märke till den beundransvärda tekniken i bilden: detaljfinessen, gradationen, återgivningen av spelet mellan ljus och skugga. I åtskilliga bilder är det detta fotografiska mästerskap som lyfter upp det vardagliga motivet till en skönhet som annars skulle ha varit omöjlig att upptäcka. Men naturligtvis skulle den tekniska skickligheten förmått föga utan den intima förtrogenheten med landskapets speciella poesi och den utsökta förmågan att meddela intryck.

E. A. N—d.

Uppsalastrid om professur

Den uppmärksammade striden kring professuren i kyrkohistoria med missionshistoria vid Uppsala universitet har tagit en ny vändning i och med att docens Hans Cnattingius ingivit en skrivelse till regeringen, där han skarpt går till rätta med universitetskanslerns yttrande. Kanslern hade föreslagit medsökanden, docent Bengt Sundkler, till professuren, medan docent Cnattingius satts i första rummet av akademiska konsistoriet.

Kanslern har i likhet med nästan samtliga ledamöter av teologiska fakulteten och konsistoriet underkänt de sakkunnigas uppfattning att professuren vore att betrakta som en lärostol i kyrkohistoria och missionshistoria och själv påpekat att "professurens tyngdpunkt måste ligga på ämnet kyrkohistoria", påpekar docent Cnattingius. Hur ett med ordet "med" betecknat biämne i en professur nonchaleras visas av professuren i religionshistoria med religionspsykologi i Lund, där de som sattes främst saknade all speciminering i religionspsykologi. Själv har docent Cnattingius presterat en missionshistorisk specialundersökning på 170 sidor och finner det uppenbart att han äger docentkompetens i biämnet missionshistoria.

I huvudämnet kyrkohistoria har både fakulteten och konsistoriet bestämt understrukit hans överlägsenhet. Docent Sundklers kompetens i huvudämnet kan inte gärna betecknas som annat än ensidig och svag, då han inte ens har licentiatbetyg i kyrkohistoria. (DN, Uppsala.)

Storstäderna byggde de flesta lägenheterna.

I fjol fullbordades 19.646 bostadslägenheter med 61.367 rumsenheter i de 18 största städerna med över 30.000 invånare, vilket översteg motsvarande tal för 1947 med 3,5 procent, resp. 0,6 procent. Inräknas även övriga städer och en del andra mindre orter som lämnar uppgifter till statistiken, tillkom i fjol 32.348 bostadslägenheter och 104.239 rumsenheter på 142 orter. Lägenhetsantalet är nästan oförändrat i jämförelse med 1947, men antalet rumsenheter har minskats med 1,6 procent.

Han vet hur milen tas ut

Det skall vara litet luft i slangen när den lägges in.

Slangen kommer i kläm (vid pilen) om inte däcket ligger rätt. — Trådkanten skall ligga på »hyllan».

Det kan tyckas vara en enkel sak att montera slang och däck på fälgen. Erfarenheten visar dessvärre att det slarvas en hel del i detta avseende. Kommer t. ex. slangen i kläm mellan fälgen och däcket, kan man räkna med en explosion som nästan säker följd. Därvid kan även däcket skadas.

Låt fackmannen montera Edra ringar och sedan ha dem under regelbunden uppsikt. Då har Ni större säkerhet för att Ni får ut alla de mil som Goodyear byggt in i ringen. Goodyearförsäljaren är fackman med ansvar inför kunden.

Begär ringkort och kontrollera hur många mil Ni får ut ur Edra Goodyear-ringar.

Skylten visar vägen till Goodyearförsäljaren. Han ger Er ringråd och service.

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.